

[Hanne Reintoft.]

skaber. At arbejdskraften nedslides meget hårdt og meget tidligt i vores samfund, er jo dokumenteret tilstrækkeligt; selv kortere arbejdstid og længere ferie skjuler ikke den kendsgerning, at man er meget brutal over for det enkelte menneske, der står på en arbejdsplads.

Nu kunne man jo anføre som i SF's forslag, at pensionen først skal ydes, når omskoling af forskellige årsager er prøvet forgæves eller ladet uforsøgt. Det lyder meget godt, men vi kender jo alle revaliderings- og arbejdsanvisningens vilkår og ved, at disse vilkår er skabt af samfundet og samfundets udvikling. Derfor ved vi også, at arbejde ikke kan anvises og omskoling må opgives som forgæves netop på grund af de uheldige og forældede erhvervsstrukturer og den manglende egnsudvikling.

De to foreliggende forslag til folketingsbeslutning, der giver sig ud for at være en socialpolitisk foranstaltning, vil næppe være til større velvære for den enkelte pensionist, men er snarere et middel til at skjule arbejdsløshed, der ikke burde være der, og til at skjule den u hensigtsmæssige udvikling i landets erhvervsliv. Jeg kan ikke se det anderledes end som et dække over skjult arbejdsløshed. Det, man primært må stille imod, må være en generel nedsættelse af pensionsalderen, i hvert tilfælde tilbage til de 65 år, vi har haft før, måske endnu tidligere, og så adgang til en ordentlig førtidspension til dem, der er ældede før tiden og på grund af denne tidligt indtrådte alderdom ikke kan klare sig på arbejdsmarkedet, altså på grund af deres egne forhold og ikke på grund af arbejdsmarkedets forhold. Det er et sørgeligt samfund, der må pensionere arbejdsduelige personer, fordi man ikke har forstået at udbygge det, så der er arbejde til alle. Det viser al dets ynkelighed.

Ved sidste pensionsdebat blev der fra, jeg tror venstres side — og vi har hørt det i dag både fra konservativ side og fra socialministeren — snakket meget om, hvad de ældres egentlige behov var, og man er kommet med udtalelser om, at der er behov, der er større end behovet for en ordentlig pension. Det er en forkert problemstilling. Der er behov for en anstændig pension, der ikke overlader nogen til følgerne af virkelig fattigdom, og der er desuden behov for et omfattende

pleje- og beskæftigelsesprogram. Venstres ordfører gav dengang udtryk for, at en revision af omsorgsloven var forestående og ville løse nogle af de problemer. Vi har jo haft denne revision af omsorgsloven; men som vel også socialministeren vil indrømme, kan vi ikke sige, at denne lovrevision virkelig løste de store problemer, det var kun småproblemerne, og bevillingerne slår jo slet ikke til i den målestok, de burde. En ordentlig pension er altså nødvendig på den ene side og omsorgsforanstaltninger lige så nødvendige på den anden side.

Med hensyn til det socialdemokratiske forslag om en tillægspension er det jo en blanding af det, de borgerlige partier var inde på ved sidste debat, da de var i opposition, og socialdemokratiets gamle forslag om tillægspension. Foreløbig er finansieringen tænkt at skulle ske ved en forhøjelse af pensionsbidraget, altså de konservatives gamle forslag, og lige stik imod, hvad den socialdemokratiske ordfører sidst anførte som både det rimelige og rationelle. Dengang blev det også fra socialdemokratisk side anført, hvor belastende det villé blive for den almindelige befolkning.

Jeg må også i høj grad tøve ved den helt løse formulering om et sådant fonds anvendelse. Der står, at fondets midler skal stilles til rådighed for kommunerne og erhvervslivet — og dermed punktum. Ser vi på eksemplerne fra både den svenske ATP-fond og den svenske investeringsbank, så ser vi jo helt klart en ganske bestemt udvikling, nemlig den, at befolkningens mere eller mindre ufrivillige opsparing bruges til investeringer, der er behæftet med usikkerhed, store omkostninger, lav forrentning osv. Hvis et sådant fond skal udnyttes hensigtsmæssigt, må man have garantier for, at pengene anvendes, så det tjener befolkningens interesser bedst muligt og ikke først og fremmest dér, hvor erhvervslivet ikke vil risikere at investere. Det er også en kendsgerning — det viser de svenske erfaringer jo — at et sådant fond meget let kommer til at fungere mest efter arbejdsgiverønske. Jeg håber, at man ikke skal forstå det sådan, at det skal gå ligesådan her. Jeg håber, man forstår, at hvis hele bidraget skal inddrages over skattebilletten, så må lønmodtagerne ikke have ligelig indflydelse, men hovedindflydelsen på dets administration. Det er for langt